

prof. dr hab. Elżbieta Załoga
Uniwersytet Szczeciński

RECENZJA

w postępowaniu habilitacyjnym dr Anny Drab-Kurowskiej ubiegającej się o uzyskanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ekonomicznych w dyscyplinie ekonomii

Wstęp

Podstawę formalną oceny stanowi pismo Dziekana Wydziału Zarządzania i Ekonomiki Usług Uniwersytetu Szczecińskiego prof. dr hab. Juliusza Engelhardta z dnia 5 sierpnia 2019 r. informujące o powołaniu mnie przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów na recenzenta w komisji habilitacyjnej do przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego dr Anny Drab-Kurowskiej.

Podstawą prawną dla prowadzonego postępowania habilitacyjnego dr Anny Drab-Kurowskiej jest ustawa z dnia 14.03.2003 r. *o stopniach i tytule naukowym* [...] (Dz.U. z 2017 r., poz.1789), rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19.01.2018 r. *w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności* [...] *w postępowaniu habilitacyjnym* [...] (Dz.U. 2017, poz. 261) oraz rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1.09.2011 r. *w sprawie kryteriów oceny osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego* (Dz.U. z 2011 r., Nr 196, poz.1165).

Dokumentacja wniosku Pani dr Anny Drab-Kurowskiej jest kompletna i starannie przygotowana, przedstawiona w postaci papierowej wraz z kopiami tych dokumentów zapisanymi na nośniku elektronicznym (2 płyty CD). W zbiorze dokumentacji znajduje się monografia autorska – dzieło opublikowane w całości pt. *„Polityka konkurencji w obszarze rynku pocztowego Unii Europejskiej*, Rozprawy i Studia T. (MCXXVI), Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2019, ss.324 – wskazana jako osiągnięcie naukowe Kandydatki, a także skany 8 publikacji uznanych przez Habilitantkę za najważniejsze Jej prace naukowe.

Dla porządku oświadczam, że nie jestem współautorką żadnej z opublikowanych przez dr Annę Drab-Kurowską prac naukowych.

1. Podstawowe informacje o przebiegu pracy naukowej i zawodowej Kandydatki

Dr Anna Drab-Kurowska uzyskała tytuł magistra ekonomii w 2001 r. na Wydziale Zarządzania i Ekonomiki Usług Uniwersytetu Szczecińskiego na kierunku Ekonomia, specjalność Ekonomia i organizacja łączności. Na tym samym Wydziale obroniła w 2005 r. pracę doktorską pt. „*Handel internetowy jako obszar dywersyfikacji działalności krajowego operatora pocztowego*” i uzyskała stopień doktora w dyscyplinie ekonomia, specjalność ekonomia informacji i strategie marketingowe. Promotorem rozprawy był prof. dr hab. Roman Czaplewski.

Pracę zawodową Kandydatka rozpoczęła w październiku 2001 r. na macierzystym Wydziale (WZiEU US), na stanowisku asystenta w Katedrze Polityki Gospodarczej Łączności. Od kwietnia 2005 r. dr Anna Drab-Kurowska jest zatrudniona na stanowisku adiunkta, początkowo w Katedrze Polityki Gospodarczej Łączności, od października 2008 r. w Katedrze Polityki Gospodarczej i Ekonomii Społecznej, od października 2018 r. w Katedrze Ekonomii – Zakład Polityki Gospodarczej i Ekonomii Społecznej. Przez okres 8 lat (2005-2013) Kandydatka podejmowała dodatkowe zatrudnienie w ramach umów cywilnoprawnych w innych szkołach wyższych, to jest w Społecznej Akademii Nauk w Łodzi (Zamiejscowy Ośrodek Dydaktyczny w Goleniowie), Wyższej Szkole Integracji Europejskiej w Szczecinie, Szczecińskiej Szkole Collegium Balticum.

2. Ocena dorobku i aktywności naukowo-badawczej Kandydatki w okresie po uzyskaniu stopnia naukowego doktora (2005-2019)

Dr Anna Drab-Kurowska od czasu uzyskania w 2005 r. stopnia doktora nauk ekonomicznych opublikowała **102 prace twórcze**, z czego 74 pozycje to prace autorskie (73%).

Struktura prac opublikowanych jest następująca:

- monografie: **4**, w tym 3 współautorskie; monografie opublikowano w języku polskim;
- rozdziały w monografiach: **30**, w tym 5 współautorskich; 6 rozdziałów w języku angielskim opublikowano za granicą;
- publikacje naukowe indeksowane w bazie Web of Science: **4**, w tym 2 współautorskie (3 z tych publikacji nie są jeszcze w bazie widoczne);
- inne publikacje naukowe w międzynarodowych czasopismach: **15**, w tym 5 współautorskich.
- publikacje naukowe w czasopismach krajowych: **49**, w tym 13 współautorskich; 10 artykułów opublikowano w języku angielskim.

W przedstawionym we wniosku wykazie dorobku brak jest publikacji naukowych zamieszczonych w czasopismach znajdujących się w bazie Journal Citation Reports (ICR) lub na liście European Reference Index for the Humanities (ERIH), widoczne są jednak starania Habilitantki o dobre ułożenie swojego dorobku naukowego. Monografie autorskie i współautorskie Habilitantki wydane zostały przez Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego oraz dwa wydawnictwa ogólnopolskie: Wydawnictwo edu-Libri w Krakowie i CeDeWu w Warszawie. Dwie monografie, w których Habilitantka zamieściła autorskie rozdziały wydane były w USA (New York, Global Writer Inc., 2013), podobnie dwie na Słowacji (Kartprint, Bratislava 2014, 2016), jedna w Niemczech (Shaker Verlag GmbH Aachen, 2017) oraz jedna w Słowenii (University of Maribor, Celje, 2016). Pozostałe 24 pojedyncze rozdziały (w większości autorskie) opublikowała Kandydatka w monografiach wydanych przez wydawnictwa ogólnopolskie (WN PWN, Wydawnictwo C.H. Beck, Wolters Kluwers business, CeDeWu) oraz uczelniane (wydawnictwa naukowe: US, SGH w Warszawie, UE w Poznaniu, KUL w Lublinie), a także Polskie Towarzystwo Ekonomiczne w Warszawie i inne. Zauważyć należy 4 publikacje Kandydatki zamieszczone w czasopismach indeksowanych w bazie WoS Core Collection. Według dokumentacji wniosku jedna z tych publikacji pt. „*State intervention in the context of creative industries*”, zamieszczona w „*Management*” 2018, Vol 22, No 1, Zielona Góra 2018, znajduje się na liście WoS, natomiast 3 inne zostały opublikowane w materiałach indeksowanych w WoS (SHS Web of Conferences, Book of Proceedings, Paris, Book of Proceedings, Rome) ale nie są jeszcze w bazie WoS widoczne. Ponadto w dokumentacji wniosku jest zapowiedź opublikowania (artykuł uzyskał pozytywne recenzje) kolejnego autorskiego artykułu w materiałach indeksowanych w WoS (Journals and Proceedings, Jelgava), jednak nie został on ujęty w ocenie dorobku. Publikacje ujęte w bazie WoS są następstwem konferencji międzynarodowych.

Spośród pozostałych 64 artykułów naukowych, 15 (w tym 5 współautorskich) opublikowała Kandydatka w czasopismach zagranicznych, innych niż indeksowane w bazach JCR i WoS. Podkreślić należy wysoki poziom umiędzynarodowienia tego dorobku, ponieważ artykuły wydano w czasopismach zagranicznych 10 państw (Kanada, Dania, Wielka Brytania, Włochy, Portugalia, Słowacja, Sri Lanka, Czechy, Niemcy, Japonia). W krajowych czasopismach i pracach naukowych Kandydatka opublikowała 49 artykułów naukowych, w tym 10 w języku angielskim. Przeważają opracowania autorskie (76%), opublikowane w krajowych czasopismach naukowych o uznanym poziomie, w większości w zeszytach naukowych/czasopismach/wydawnictwach Uniwersytetu Szczecińskiego, ale także

Uniwersytetu Gdańskiego, Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Uniwersytetu Rzeszowskiego, Polskiego Instytutu Ekonomicznego i innych.

Przegląd dokumentacji dorobku naukowego dr Anny Drab-Kurowskiej zwraca ponadto uwagę na poważny niepublikowany dorobek naukowo-badawczy Kandydatki. Obejmuje on:

- 9 współautorskich opracowań naukowo-badawczych (ekspertyzy) wykonanych na zlecenie instytucji państwowych (Poczta Polska, Urząd Komunikacji Elektronicznej, Instytut Łączności w Warszawie, Szczeciński Park Przemysłowy),
- współautorstwo 13 raportów wykonanych w ramach badań statutowych Katedry,
- autorstwo 6 raportów wykonanych w ramach badań własnych.

Kandydatka zdobyła także doświadczenie w realizowaniu międzynarodowych i krajowych projektów badawczych. W latach 2015-2016 dr Anna Drab-Kurowska kierowała międzynarodowym projektem we współpracy z University of Aalborg w Kopenhadze, była ponadto wykonawcą w innym projekcie międzynarodowym Program L.I.F.E., a od sierpnia 2018 r. realizuje projekt badawczy w zakresie rozwoju społeczeństwa informacyjnego, we współpracy z zagraniczną jednostką badawczą. Uczestniczyła ponadto w realizacji 3 krajowych projektów badawczych (w tym 2 wygranych w postępowaniu konkursowym MNiSW), w jednym z nich pełniąc funkcję głównego wykonawcy (projekty w ramach programu DUN oraz RID – obecnie realizowany).

Bardzo ważnym obszarem dorobku naukowego Habilitantki są krajowe i międzynarodowe konferencje. Habilitantka w latach 2005-2018 wygłosiła 22 referaty, w tym 10 na konferencjach międzynarodowych za granicą: Dania, Hiszpania, Szwecja, Wielka Brytania, Portugalia, Włochy, Finlandia, Argentyna, Norwegia. Zauważyć zwłaszcza należy aktywny udział Kandydatki w prestiżowej konferencji ROGE (International Conference on the Restructuring of the Global Economy), która miała miejsce w 2015 r. w Rzymie oraz w 2016 r. w Oxfordzie, a także konferencji EBES (Eurasia Business and Economic Society) w Lizbonie (2015). Kandydatce powierzono ponadto prowadzenie paneli dyskusyjnych w obszarze społeczeństwa informacyjnego na 8 konferencjach, w tym 5 międzynarodowych. Ujmując całościowo dorobek konferencyjny Kandydatki można stwierdzić, że jest on poważny, gdyż dr Anna Drab-Kurowska uczestniczyła z publikacją w 48 krajowych oraz 26 międzynarodowych konferencjach naukowych.

W mojej ocenie Habilitantka wystarczająco, z punktu widzenia przyjętych kryteriów oceny osiągnięć naukowo-badawczych osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego upowszechniła międzynarodowo swój dorobek, gdyż 35 prac naukowych

(rozdziały w monografiach i recenzowane artykuły) opublikowała w języku angielskim (w tym 25 za granicą) oraz wygłosiła w tym języku 10 referatów na konferencjach za granicą. Jest to znaczący dorobek osiągnięty dzięki wyjątkowej pracy twórczej Habilitantki oraz biegłej znajomości języka angielskiego (a także niemieckiego), potwierdzonej zagranicznymi certyfikatami.

Biometryczna ocena osiągnięć naukowo- badawczych dr Anny Drab-Kurowskiej przedstawia się następująco:

- 1) **Liczba cytowań (bez autocytowań) według bazy: WoS- O, Google Scholar – 164, Publish or Perish - 154;** od czasu sporządzenia wniosku, tj. od końca marca 2019 r. do końca września 2019 r. liczba cytowań w Google Scholar wzrosła o 27;
- 2) **Indeks Hirscha według bazy: WoS-0, Google Scholar - 8, Publish or Perish – 8.**
- 3) **Indeks i10 według Google Scholar – 5.**

Jest to dobry wynik. Wzrastająca liczba cytowań pochodzących od innych badaczy świadczy o rosnącej pozycji naukowej Habilitantki.

Publikacje Kandydatki ujęte są ponadto w innych międzynarodowych bazach (DOAJ, CEOL, Index Copernicus), także w Bibliometric Resaearch Indicator (lista duńskiego Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego i Nauki) oraz Julkaisufoorumi -liście publikacji akredytowanych przez Federację Fińskich Towarzystw Naukowych.

Oceniając przedstawiony dorobek pod względem ilościowym stwierdzam, że w okresie po uzyskaniu stopnia naukowego doktora Kandydatka wykazała się dużą aktywnością naukową.

Przeгляд dorobku naukowo-badawczego dr Anny Drab-Kurowskiej odzwierciedla rozwój Jej warsztatu naukowego. Kandydatka wyrosła w środowisku szczecińskiej szkoły ekonomiki łączności, stworzonej pod koniec lat 80. ub. wieku przez Profesorów Henryka Babisa i Romana Czaplewskiego i rozwijanej przez ich uczniów i współpracowników. Kandydatka czerpie z ich dorobku w swoim rozwoju naukowym i wnosi nowe elementy do ekonomiki łączności. Zainteresowanie tematyką rynku usług pocztowych powstało u niej przed obroną pracy doktorskiej, kiedy zespół Katedry, której była członkiem, realizował grant KBN pt. „Restrukturyzacja rynku pocztowego w świetle integracji Polski z Unią Europejską” (2001-2003). Także wykonywane wówczas (lata 2005-2008) przez Katedrę liczne prace eksperckie dla głównych instytucji „sektora” pocztowego miały wpływ na drogę naukową Kandydatki. W swoich publikacjach Kandydatka podkreślała branżowe ujęcie usług pocztowych i poszukiwała specyficznych cech rozwijającego się rynku.

Podstawowym nurtem badawczym Kandydatki są ekonomiczne aspekty rynku usług pocztowych. Towarzyszą temu badania z zakresu deregulacji i liberalizacji rynku usług pocztowych, zmian strukturalnych na tym rynku oraz rynkowych następstw rozwoju nowych technologii. W ostatnim okresie Kandydatka wzmacnia swój dorobek o rozważania z zakresu ekonomii społecznej, znajdując w niej podstawy do rozwoju publicznej funkcji operatora pocztowego. Obszary te wzajemnie przenikają się w twórczości Kandydatki i wspólnie tworzą właściwy przedmiot analizy zagadnień współczesnej ekonomii poczty.

Dorobek publikacyjny dr Anny Drab-Kurowskiej osiągnięty w wymienionych obszarach eksploracji naukowej, wsparty projektami badawczo-rozwojowymi, skłonił Kandydatkę do uznania problemu konkurencji na rynku usług pocztowych za swój wiodący obszar badawczy i jemu poświęciła monografię wskazaną jako osiągnięcie naukowe.

3. Merytoryczna ocena monografii stanowiącej osiągnięcie naukowe Kandydatki

Monografia pt. „*Polityka konkurencji w obszarze rynku pocztowego Unii Europejskiej*”, wydana w 2015 r. przez Wydawnictwo Uniwersytetu Szczecińskiego, została wskazana przez Habilitantkę jako Jej osiągnięcie naukowe, o którym mowa w art. 16 ust. 2 ustawy o stopniach i tytule naukowym. Recenzentami wydawniczymi książki byli dr hab. Stanisława Zamkowska, prof. Podkarpackiej Szkoły Wyższej w Jaśle oraz dr hab. Maria Michałowska, prof. Górnośląskiej Wyższej Szkoły Handlowej w Katowicach.

Monografia liczy 324 stron, a jej struktura zawiera sześć logicznie spójnych teoretyczno-metodologicznych rozdziałów. Na podbudowę bibliograficzną monografii składa się 345 pozycji literatury, w tym 140 pozycji anglojęzycznych.

Tematyka monografii jest bardzo istotna z punktu widzenia dorobku ekonomii łączności oraz polityki konkurencji i nie była dotąd przedmiotem rozważań innej publikacji o podobnym charakterze¹. Jest to pierwsza na polskim rynku publikacja monograficzna poświęcona polityce konkurencji w kontekście zachodzących na unijnym rynku usług pocztowych procesów liberalizacji i regulacji. Zważywszy na mocną podbudowę teoretyczną, oryginalne podejście badawcze do analizy polityki konkurencji – jej przesłanek, narzędzi i skutków oraz szeroki zakres przekrojów analizy rynkowej, można stwierdzić, że opiniowana monografia wypełnia lukę poznawczą w europejskiej literaturze przedmiotu.

---

¹ Wydana w 2012 roku monografia Tomasza Sondej pt. „*Przewaga konkurencyjna operatorów publicznych na rynku usług pocztowych w Unii Europejskiej*” (Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego) porusza inne aspekty rynku usług pocztowych i analizuje je w innych uwarunkowaniach prawnych i rynkowych.

Przedstawiona do oceny monografia mieści się w nurcie ekonomii pozytywnej, gdy Autorka bada i objaśnia przesłanki, zasady oraz narzędzia polityki konkurencji w kontekście ich oddziaływania na rynek usług pocztowych UE, oraz w nurcie ekonomii normatywnej, gdy proponuje metody i instrumenty pomiaru konkurencji, a także wskazuje sposób kształtowania polityki konkurencji odnośnie do tego rynku. Jest to oryginalne i poznawcze podejście. Problematyka konkurencji na unijnym rynku usług pocztowych nabiera coraz większego znaczenia nie tylko z powodu obserwowanych skutków ekonomicznych liberalizacji i jednoczesnej regulacji tego rynku, ale także ze względu na funkcje społeczne usług pocztowych i wzrastającą rangę usług użyteczności publicznej w polityce społeczno-gospodarczej UE. Stąd uznać należy trafność wyboru przedmiotu dociekań naukowych Kandydatki.

Przedstawione we Wstępie założenia metodyczne monografii są właściwie sformułowane oraz wystarczająco rozwinięte. Główna hipoteza badawcza zakłada, że *„W prowadzeniu polityki konkurencji na europejskim rynku usług pocztowych zasadniczym problemem jest rozpoznanie i zaimplementowanie odpowiednich narzędzi polityki gospodarczej”*. Wsparto ją trzema dodatkowymi hipotezami badawczymi²: 1) *Mimo zapewnienia stałego dostępu do powszechnych usług pocztowych nie uzyskano znaczącego rozwoju w obszarze rynku usług powszechnych. Uprzywilejowana została pozycja operatora wyznaczonego, stąd zasadne jest wypracowanie modelowego rozwiązania, najbardziej zgodnego z rozwiązaniami rynkowymi, wspierającego rozwój rynku pocztowego;* 2) *Dotychczasowe procesy liberalizacji rynku usług pocztowych nie spełniły założeń dotyczących rozwoju konkurencji na europejskim rynku pocztowym, dlatego dalsze oddziaływanie na rynek pocztowy wymaga wykorzystania właściwego scenariusza służącego rozwojowi konkurencji;* 3) *Odpowiednio skonstruowane instrumentarium pomiaru poziomu konkurencji pozwala na przedstawienie trafnego stanu rzeczywistości oraz stanowi pozycję wyjściową do podejmowania decyzji.* Z hipotezami właściwie koresponduje podstawowy cel pracy (...*wypracowanie koncepcji rozwoju rynków usług pocztowych na podstawie analizy sytuacji na rynku usług pocztowych w Unii Europejskiej*), wsparty trzema pytaniami badawczymi, podkreślającymi istotność studiów teoretycznych oraz badań empirycznych. Dotyczą one wpływu liberalizacji na rozwój konkurencji na rynku usług pocztowych, doboru narzędzi polityki gospodarczej w celu

---

² Użyte w tytule monografii oraz treści pierwszej i drugiej dodatkowej hipotezy określenie „rynek pocztowy” (zamiast rynek usług pocztowych), uznaję za skrót myślowy; podobnie wyrażenie „trafnego stanu” - w treści trzeciej dodatkowej hipotezy.

rozwoju konkurencji na tym rynku oraz wskazania możliwych scenariuszy i modeli rozwoju konkurencji dla europejskiego rynku.

Sześciorozdziałowa struktura pracy właściwie odzwierciedla cele badawcze opracowania. Osiągnięciem pierwszego rozdziału pt. „*Podstawy teoretyczne konkurencji i jej systematyka*” jest przegląd dorobku myśli ekonomicznej w przedmiocie konkurencji w układzie wiodących szkół i ich reprezentantów, który pozwolił Autorce na wyróżnienie dwóch podejść do zjawiska konkurencji: statycznego i dynamicznego. Rozważając funkcje konkurencji (sterująca, dostosowawcza, alokacyjna, regulacyjna, innowacyjna), Autorka za kluczową uznała funkcję regulacyjną i konsekwentnie poświęcała jej szerszą uwagę w całej pracy. Funkcja ta, zdaniem Autorki polega na zapewnieniu podziału dochodów pomiędzy podmiotami rynku według kryterium wydajności i efektywności. Ugruntowała swoje stanowisko w tym względzie poglądami innych autorów. Podobnie, charakteryzując główne modele konkurencji, Autorka szczególną uwagę poświęciła monopolowi i szeroko uzasadniła słusność takiego podejścia w przypadku rynku usług pocztowych. Do osiągnięć tego rozdziału zaliczam także systematykę rodzajów konkurencji (według 20 kryteriów), podkreślenie ważności kilku kryteriów, w tym wynikających z relacji między podmiotami, sił rządzących konkurencją czy zgodności z normami etycznymi oraz przepisami prawa (legalna, nielegalna, uczciwa, nieuczciwa). Oryginalnym dorobkiem jest model pięciu sił Portera dla rynku usług pocztowych, w którym jako ważny czynnik konkurencji uznała regulacje rządowe i znalazła dla swojego podejścia podstawę w literaturze przedmiotu. Podobnie teoretyczną kanwę rozważań zawiera rozdział drugi pt. „*Polityka gospodarcza oraz jej oddziaływanie na rozwój gospodarki*”. Dotyczą one polityki społeczno-gospodarczej oraz zakresu jej oddziaływania na gospodarkę, a także polityki konkurencji jako ważnego obszaru ogólnej polityki państwa czy ugrupowania państw. Autorka wskazała na zagrożenia wynikające z przechwytywania funkcji i kompetencji państwa, zwłaszcza w branżach silnie regulowanych, także pocztowej, przez korporacje (*capture theory*). Istotnym dla pracy obszarem rozważań jest klasyfikacja instrumentów polityki. Autorka przyporządkowała je do trzech rodzajów polityki: porządkowej, procesu oraz strukturalnej. Z punktu widzenia potrzeb pracy, za istotny uznała podział na instrumenty: instytucjonalne, administracyjne, ekonomiczne oraz perswazji. Treść rozdziału potwierdza bardzo dobrą znajomość przez Autorkę literatury przedmiotu i umiejętność formułowania własnych poglądów oraz samodzielnych ocen. W trzecim rozdziale pt. „*Usługi pocztowe na współczesnym rynku usług pocztowych*” rozważania teoretyczne właściwie wsparte zostały faktografią. Autorka dokonała przeglądu występujących w literaturze ekonomicznej definicji i klasyfikacji usług.

Wskazując, za K. Rogozińskim na trzy poziomy definiowania usług, świadomie – do dalszych rozważań przyjęła trzeci poziom- podstawowy, gdzie usługa oznacza akt sygnowany specyfiką współkreacji. Autorskim wkładem do teorii usług jest klasyfikacja usług według kryterium charakteru czynności usługowych (tabela 3.1., s. 90) oraz wskazanie elementów materialnych i niematerialnych w szeroko rozumianych usługach pocztowych. Istotne jest umiejscowienie usług pocztowych w fazie rozwojowej sektora usług. Autorka zauważa, że w układzie zdefiniowanych w literaturze przedmiotu czterech faz rozwoju sektora usług w procesie rozwoju społeczno-gospodarczego, usługi pocztowe ewoluują do fazy czwartej, to jest rozwoju usług opartych na wysokich technologiach. Przedstawiając istotę usług pocztowych (3.2) słusznie zwróciła uwagę na aspekt publiczny usług pocztowych. Rozważania teoretyczne dotyczące usługi użyteczności publicznej skłoniły Autorkę monografii do redefinicji usługi pocztowej i przyjęcia, że (s. 99) *„usługi pocztowe to usługi użyteczności publicznej, których świadczenie zapewnia państwo na zasadzie dostępności (cenowej, czasowej, przestrzennej) całemu społeczeństwu. Polegają one na przesyłaniu informacji, dóbr rzeczowych oraz wartości nominalnych na odległość przy wykorzystaniu podmiotu (operatora wyznaczonego) wskazanego przez państwo”*. Nie do końca takie ujęcie mnie przekonuje, gdyż zawęża zakres usługi pocztowej do usługi użyteczności publicznej. W rzeczywistości jest to pojęcie szersze, co sama Autorka przyznała na wcześniejszej stronie (s. 96), stwierdzając: *„...część usług pocztowych należy do grupy usług użyteczności publicznej”*. Dużą erudycję wykazała Autorka w części monografii poświęconej kryteriom i parametrom oceny jakości usług pocztowych (3.3) oraz miejscu usług pocztowych w gospodarce XXI wieku (3.4.). Znajduje się tutaj wiele ważnych i trafnych ocen, jak np. o komplementarnym a nie substytucyjnym charakterze nowoczesnych usług komunikacji elektronicznej wobec usług pocztowych, co ma istotne znaczenie dla rozwoju usług pocztowych, zwłaszcza usług spełniających kryteria terminu „e-pocztą”. Poznawcze treści zawiera analiza elektronicznych usług pocztowych. Autorka, przywołując dane Światowego Związku Pocztowego odnośnie do wskaźników elektronicznych usług pocztowych (PES) w wybranych państwach UE (tabela 3.4), wskazała na duże zróżnicowanie poziomu rozwoju tych usług w UE, co dało następnie asumpt do stwierdzenia, że jest to pole dla aktywności regulatora rynku. W zakresie rozważań trzeciego rozdziału znalazło się także odniesienie do teorii rynku usług pocztowych. Przegląd definicji rynku usług pocztowych zachęcił Autorkę do tego, by w kontekście założeń metodycznych swojej pracy, wzbogacić treść tych definicji *„o wskazanie roli państwa, na którym spoczywa ciężar odpowiedzialności za kształtowanie polityki społeczno-gospodarczej”* (s. 118). Pogląd ten uznaję, że *„rynek pocztowy to*

całokształt relacji między regulatorem rynku pocztowego, państwem, operatorami pocztowymi a nabywcami, którzy dążą do sprawnego świadczenia usług pocztowych na zasadach wolnorynkowych” (s. 120) jest wyrazem procesowego podejścia do rozumienia rynku. Wysoce poznawcze są dalsze treści tego rozdziału, zwłaszcza dotyczące przesłanek oraz skutków działalności pocztowej w warunkach monopolu. Treść i podejście metodyczne zaprezentowane w rozdziale czwartym pt. *”Regulacja jako narzędzie polityki konkurencji”* są twórczym osiągnięciem Habilitantki. Przegląd dorobku literatury odnośnie do rozumienia regulacji, jej form, celów i sposobów podejścia posłużył Autorce do analizy systemu regulacji branży pocztowej w oparciu o dwie płaszczyzny samoregulację i regulację administracyjną. Temu celowi służyły m.in. przeprowadzone we wrześniu 2018 r. (z wykorzystaniem metody CATI) autorskie badania operatorów pocztowych w Polsce w zakresie poziomu asymetrii podmiotów oraz współpracy w branży. Z opisu badania nie wynika jasno jaką zbiorowość operatorów pocztowych badano (czy objętych badaniem 35 podmiotów z 13 województw to reprezentacja 142 aktywnych operatorów pocztowych czy też 53 operatorów pocztowych świadczących usługi mieszczące się w zakresie usług powszechnych?). Stąd trudno określić reprezentatywność próby. Badania wykazały silny konflikt w branży pocztowej operatorów alternatywnych (nasuwa się pytanie czy określenie operator alternatywny jest poprawne z punktu widzenia przypisanego mu znaczenia?) w relacji z operatorem wyznaczonym oraz dużo niższy poziom konfliktu między operatorami alternatywnymi w zakresie dominacji i kooperacji. Badania autorskie (pracochłonne, ale nie należące do skomplikowanych metodycznie w zakresie interpretacji wyników) przyniosły efekt twórczy w postaci trzech modeli (macierze) regulacji rynku usług pocztowych. Ponadto, w oparciu o znany z polskiej literatury model regulacji w postaci przestrzennej (M. Gorynia, B. Jankowska, 2008), wsparty badaniami empirycznymi, Autorka stworzyła macierz regulacji rynku usług pocztowych w wymiarze przestrzennym (rys. 4.6.). Cechy oryginalności prezentuje podejście Autorki do systematyki instrumentów konkurencji. Pozwoliła ona na wyróżnienie i analizę 7 obszarów oddziaływania instrumentów polityki konkurencji na rynku usług pocztowych (usługi powszechne, ceny, koszty, dofinansowanie działalności, sprawozdawczość, niezależność regulatora, dostęp do sieci). Rozdział piąty pt. *„Analiza poziomu konkurencji w obszarze rynku pocztowego Unii Europejskiej”* to wnikliwie (faktografia), pełne dojrzałych ocen studium w przedmiocie badań. Autorka przedstawiła rozwój ilościowy rynku usług pocztowych UE oraz poziom konkurencji na rynku usług pocztowych wybranych państw członkowskich. Nowatorskie podejście przedstawia wskazanie oraz analiza czynników konkurencji w przypadku operatorów posiadających własną sieć pocztową oraz konkurencję

w ramach udostępniania sieci, a także podpowiedzi co do potrzeby pomiaru pozycji dominującej na rynku z wykorzystaniem miernika udziału w rynku, w odniesieniu do liczby przesyłek pocztowych oraz przychodów z tej działalności, (przyjmując za kryterium wyróżnienia udział w rynku $>1\%$). Wyniki analizy i zmian konkurencji na rynku usług pocztowych (rok 2012, 2015) zobrazowały w pracy dwie macierze (rys. 5.17, 5.18). Autorka nie poprzestała na takim ujęciu, lecz podjęła próbę znalezienia doskonalszej metody badania siły rynkowej operatorów. Zaprezentowała ją w postaci modeli macierzy (rys. 5.17, 5.18) dla dwóch sekwencji rozwojowych: rozwój konkurencji oraz ograniczony rozwój konkurencji. Stworzyła tym samym dla regulatora rodzaj kierunkowskazu dla efektywnego kształtowania konkurencji na rynku usług pocztowych w UE. Podjęła także próbę wyboru miernika poziomu koncentracji rynku dla rynku usług pocztowych. Zaproponowała indeks HHI (Herfindahl-Hirschman Index), uzasadniła jego wybór, dokonała wyliczenia wskaźnika dla europejskiego rynku usług pocztowych w latach 2013-2015, a także wskazała ograniczenia tej metody poznania. Jest to wyraz dojrzałego podejścia badawczego Habilitantki. Poznawcze treści zawiera także część pracy (5.4.2) charakteryzująca publicznych operatorów pocztowych w UE, a zwłaszcza odważna konkluzja (s.226): „... państwo wobec publicznych operatorów pocztowych jest zbyt opiekuńcze, a podmioty konkurencyjne są poszkodowane.” Następnym etapem tej oceny stało się poszukiwanie miary poziomu niezależności regulatora rynku usług pocztowych. Autorka zaproponowała zestaw trzech miar (rys. 5.19) składających się na wskaźnik poziomu niezależności (W_{nnp}), dla których wagę (a przy okazji też zasadność) określiła wykorzystując opinie ekspertów. Miernik ten następnie stał się przydatny dla oceny poziomu niezależności regulatora w wybranych państwach europejskich. W rozważaniach na temat kształtowania polityki konkurencji, Autorka z dużą konsekwencją wraca do zagadnienia regulacji dostępu do infrastruktury pocztowej. Służą temu analizy stanu regulacji oraz komparystyka w zakresie cen za dostęp do sieci w wybranych państwach UE. Wiele cennych konstatacji i podpowiedzi zawiera podrozdział 5.4.6 poświęcony relacjom narodowego organu ochrony konkurencji i narodowego regulatora rynku usług pocztowych. Efektem dorobku poprzednich rozdziałów stała się zaproponowana w rozdziale 6 autorska koncepcja kształtowania polityki konkurencji dla europejskiego rynku usług pocztowych. Przesłaniem koncepcji jest rozwój rynku nie prowadzący do ograniczania czy eliminowania konkurencji. Autorka prezentuje konstruktywne podpowiedzi dla regulatorów rynku usług pocztowych odnośnie do zakresu i metod analizy rynku, wskazuje instrumenty służące ochronie bądź wspieraniu konkurencji, dzieląc je na wyprzedzające i następcze oraz uzasadnia taki wybór. Podkreślając w treści całej pracy złożoność procesu kształtowania polityki konkurencji na

badanym rynku, w części koncepcyjnej zaproponowała 6 etapów dla przebiegu takiego procesu (rys. 6.3). W tym podejściu zwróciła uwagę na elementy najistotniejsze, to jest: niezależność regulatora, spełnienie zasad usługi powszechnej, zapewnienie dostępu do sieci (propozycja nowego systemu regulacji), współpracę w zakresie działań regulacyjnych, znajomość uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych rozwoju rynku i inne. Na podkreślenie, z uwagi na dojrzałość myśli i ocen, zasługują fragmenty pracy poświęcone usługom pocztowym świadczonym w ogólnym interesie gospodarczym. Stały się one bazą dla koncepcji kształtowania polityki konkurencji na europejskim rynku usług pocztowych, ujętej w dwóch scenariuszach (statyczny i dynamiczny), zróżnicowanych ze względu na poziom aktywności regulacyjnej państwa. Oryginalność dorobku Autorki pracy szczególnie uwidacznia wizja scenariusza dynamicznego, a w nim trzech modelowych rozwiązań dla rynku usług pocztowych: atomizacja, wzmocnienie, Poczta 4.0.

Wysoko oceniam zakończenie monografii, w którym Autorka zasadnie przedstawiła swoje osiągnięcia twórcze w tej pracy oraz sformułowała wnioski z badań.

Podsumowując ocenę monografii uważam, że jest ona oryginalną, samodzielną i wartościową publikacją naukową. Jej treść, przyjęte i zrealizowane założenia badawcze wpisują się w obszar nauk ekonomicznych, dyscyplina ekonomia, wzbogacając ją o autorski wkład teoretyczno-poznawczy i metodologiczny, wynikający z następujących dokonania:

- twórczego wykorzystania dorobku teorii ekonomii oraz polityki gospodarczej do badania złożonych zagadnień procesów liberalizacji i regulacji rynku usług pocztowych w kontekście rozwoju konkurencji oraz ochrony segmentu usług użyteczności publicznej, wypełniając lukę teoretyczną w tym zakresie;
- przeprowadzenia poznawczo interesującej identyfikacji uwarunkowań i narzędzi rozwoju konkurencji na rynku usług pocztowych UE oraz skonstruowanie metody pomiaru poziomu konkurencji na tym rynku;
- zaproponowania autorskiego podejścia do procesu kształtowania polityki konkurencji na badanym rynku (etapy, scenariusze, modele);
- przeprowadzenia badania empirycznego o dużej wartości poznawczej w zakresie oceny systemu regulacji branży pocztowej.

Wartość przeprowadzonych badań ma wymiar naukowy i pragmatyczny oraz dowodzi dojrzałości warsztatu naukowego Autorki monografii. Uznaję zasadność przedstawienia jej jako osiągnięcia naukowego w postępowaniu habilitacyjnym.

4. Opinia o innych publikacjach załączonych do wniosku

Przedmiot oceny stanowiło 8 autorskich opracowań naukowych Kandydatki z lat 2015-2018 (2 artykuły w języku polskim, 3 artykuły w języku angielskim oraz 3 rozdziały w monografiach). Dotyczą one następujących problemów:

- 1) funkcjonowania narodowego operatora pocztowego jako podmiotu odpowiedzialnego za proces upowszechniania identyfikacji elektronicznej i usług zaufania publicznego,
- 2) powiązań kapitałowych na europejskim rynku usług pocztowych,
- 3) kierunków rozwoju operatorów pocztowych w Europie,
- 4) digitalizacji usług pocztowych,
- 5) wyzwań dla operatorów pocztowych w kontekście postępującego procesu liberalizacji rynku UE,
- 6) teoretycznych i praktycznych aspektów konkurencji, ze szczególnym uwzględnieniem wskaźnika pomiaru konkurencji,
- 7) rozwoju rynków usług pocztowych Polski i Danii,
- 8) polityki społeczno-gospodarczej UE.

Załączone do wniosku publikacje mają charakter naukowy. Autorka podejmuje w nich zagadnienia osadzone w głównym nurcie swoich zainteresowań badawczych. Dorobkiem tych publikacji jest nowe podejście metodyczne do badania zachowań rynkowych i potrzeb gospodarki związanych z realizacją spraw urzędowych drogą elektroniczną, analizy zmian strukturalnych po stronie podażowej rynku usług pocztowych, znajomości oferty e-usług pocztowych przez klientów indywidualnych i biznesowych. Przedstawiła ponadto autorską koncepcję obszarów transformacji cyfrowej dla operatorów pocztowych, zbadała opinie użytkowników rynku usług pocztowych na temat wpływu liberalizacji rynku na ceny i jakość usług pocztowych, zaproponowała kierunki działań operatorów pocztowych, wskazała na znaczenie wskaźnika CLP dla polityki konkurencji, dokonała analizy porównawczej rynków usług pocztowych Polski i Danii w kontekście rozwoju konkurencji. Szerzej odniosła się polityki społeczno-gospodarczej UE w autorskim rozdziale będącym częścią monografii pt. „Polityka gospodarcza. Wybrane zagadnienia”, pod red. J. Buko, Szczecin 2015. Dorobek tego rozdziału uznaję za ważny biorąc pod uwagę obszar dociekań naukowych Kandydatki.

Przedstawione do oceny publikacje są naturalnym odzwierciedleniem procesu poznawczego w badaniach naukowych. Kandydatka w autoreferacie odpowiedzialnie podeszła do własnej oceny załączonego dorobku wskazując jego związek z problematyką dzieła, które wskazała jako osiągnięcie naukowe.

Podsumowując, dorobek naukowy dr Anny Drab-Kurowskiej od strony ilościowej, a także jakościowej oraz z punktu widzenia upowszechnienia w kraju i za granicą, uznaję za w pełni wystarczający w kontekście starań o awans naukowy. Publikacje Kandydatki mają dużą wartość teoretyczną, metodologiczną oraz aplikacyjną. Całość Jej dorobku naukowo-badawczego jest zauważalnym i wartościowym wkładem Kandydatki w teorię ekonomiki łączności oraz polityki gospodarczej. Dr Anna Drab-Kurowska dowiodła gruntownej znajomości zarówno krajowej, jak i światowej literatury przedmiotu, a także wiedzy eksperckiej we wskazanych obszarach eksploracji naukowej.

5. Opinia o dorobku dydaktycznym, organizacyjnym, popularyzatorskim oraz współpracy międzynarodowej

Dr Anna Drab-Kurowska zdobyła doświadczenie dydaktyczne w Uniwersytecie Szczecińskim oraz 3 innych uczelniach niepublicznych. Na macierzystej uczelni (US) prowadziła początkowo (2001-2009) zajęcia dydaktyczne z obszaru ekonomiki i organizacji łączności (Ekonomika łączności, Ekonomika i organizacja przedsiębiorstwa pocztowego, Polityka gospodarcza łączności, Usługi e-biznesu w działalności operatorów pocztowych, Ekonomika informacji), co było związane ze specjalnością kształcenia prowadzoną wówczas na WZiEU. Od 2009 r. Kandydatka prowadzi na I i II poziomie kształcenia obsługę dydaktyczną przedmiotów z obszaru polityki gospodarczej, zarządzania informacją w logistyce oraz funkcjonowania przedsiębiorstwa wirtualnego, dla którego stworzyła autorski program. Prowadzi również na studiach I stopnia przedmiot w języku angielskim: Strategic management in the New Economy. Odnośnie do aktywności dydaktycznej na uczelniach niepublicznych, we wniosku Habilitantka odniosła się jedynie do pracy w Społecznej Akademii Nauk (ZOD w Goleniowie), podając, że prowadziła w tej uczelni następujące przedmioty: Makroekonomia, Technologie informacyjne, Podstawy marketingu. Habilitantka prowadziła ponadto wykłady (2 przedmioty) na studiach podyplomowych Zarządzanie logistyczne usługami pocztowymi na macierzystym wydziale, a także była współtwórcą programu kształcenia dla specjalności *E-biznes i ekonomika informacji*. Do

dorobku dydaktycznego Habilitantki zaliczyć należy także wykłady w języku angielskim (łącznie 15 godz.), prowadzone w zagranicznych ośrodkach akademickich podczas wyjazdów w ramach programów Erasmus, co pozwoliło na odbycie Indywidual Training Programme for Teaching Mobility w następujących uczelniach: Aalborg University (trzykrotnie), University of Las Palmas de Grand Canaria, Universidade de Algarve oraz Ikonomichevski Universitet Varna.

Należy zauważyć ponadto doświadczenie zdobyte przez Kandydatkę w trakcie pełnienia funkcji opiekuna praktyk zawodowych dla 800 studentów WZiEU, a także wspólne ze studentami wyjazdy na konferencje naukowe odbywające się poza Szczecinem.

Habilitantka posiada znaczące osiągnięcie w zakresie promocji kadr bowiem wypromowała na macierzystym Wydziale 57 magistrów oraz 19 licencjatów, a także zrecenzowała 52 prace dyplomowe. Dorobek naukowy i dydaktyczny Kandydatki istotnie wzmacnia powierzona Jej rola promotora pomocniczego w przewodzie doktorskim Artura Pomianowskiego w dyscyplinie ekonomia pt. „Kształtowanie rozwoju gmin w kontekście transportowej i środowiskowej funkcji rzek”, zrealizowanym na WZiEU (zakończony w październiku 2018 r.) oraz funkcja recenzenta dla renomowanego czasopisma Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu „Informatyka Ekonomiczna. Business Informatics”.

Dorobek popularyzatorski Habilitantki jest poważny. W latach 2017-2019 Kandydatka kierowała 2 projektami (*Młody e-lider* oraz *Rodzic zagubiony w sieci*) w ramach programów PO Wiedza, Edukacja, Rozwój oraz Fundusz Inicjatyw Europejskich, a także uczestniczyła w 6 innych projektach, realizowanych w ramach unijnych programów. Spełniała także rolę głównego organizatora 10 konferencji a w przypadku kilku wchodziła w skład komitetu organizacyjnego. Brała udział w Komitecie redakcyjnym czasopisma „Ekonomiczne Problemy Usług”, jest egzaminatorem Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej, ponadto uczestniczy w wielu zespołach eksperckich i konkursowych, w tym Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w Warszawie, Centrum Projektów Polska Cyfrowa (2014-2020), PARP, komisji oceniającej projekty w ramach RPO (od 2009 r.). Uczestniczyła w debatach pocztowych organizowanych przez Ministerstwo Transportu i Budownictwa (2005-2006).

W latach 2005-2017 odbyła 10 staży w zagranicznych ośrodkach naukowych (Bułgaria, Portugalia, Hiszpania, Dania, Niemcy) oraz 2 staże praktyczne w Polsce (Urząd Komunikacji Elektronicznej- 2019 r. oraz IAI S.A.- 2011-2012).

Udziału Kandydatki w konsorcjach i sieciach badawczych stał się możliwy dzięki projektowi *Doskonalenie jakości badań naukowych w naukach ekonomicznych ze szczególnym uwzględnieniem sektora usług*- realizowanemu w ramach programu Regionalna Inicjatywa

Doskonałości. Silna jest pozycja Kandydatki w obszarze współpracy z praktyką i jednostkami samorządu terytorialnego. Dowodzą tego liczne projekty, w których uczestniczyła np. Uniwersytet 2.0- Strefa kariery, Nowoczesne zarządzanie biznesem, Profesjonalny finansista nowoczesnej firmy, Nasza pierwsza spółdzielnia, Rodzic zagubiony w sieci.

Habilitantka spełniała się także jako wolontariusz w projektach „Studencki Projekt Społeczny (2015-2018), obserwator egzaminów maturalnych z ramienia Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu. Dorobkiem Kandydatki są także liczne wykłady/warsztaty prowadzone w ramach promocji WZiEU, Zachodniopomorskiego Festiwalu Nauki, Dni Funduszy Europejskich, Nocy Naukowców, programu edukacji gimnazjalistów czy cyklu spotkań „Czwartek z ekonomią”, realizowanych w ramach programu Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy.

W dokumentacji wniosku można znaleźć wiele dowodów na osiągnięcia Habilitantki we współpracy międzynarodowej. Aktywność ta miała różne formy: konferencje i projekty międzynarodowe, współpraca w obszarze badań nad rozwojem społeczeństwa informacyjnego, trzykrotne stypendium Fundacji Ludwika Erharda, staże naukowe w zagranicznych uczelniach, a także funkcja pełnomocnika dziekana ds. studentów z Ukrainy w ramach programu ministerialnego „Polski Erasmus dla Ukrainy”.

Habilitantka jest członkiem Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego (od 2015 r. sekretarzem Oddziału w Szczecinie) oraz Polskiego Towarzystwa Informatycznego. Wchodzi w skład Komitetu Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej oraz Komitetu Organizacyjnego Małej Olimpiady Wiedzy Społeczno-Ekonomicznej w Szczecinie.

Kandydatce powierzano także pełnienie wielu funkcji na macierzystym Wydziale, w tym między innymi: członek Rady Wydziału WZiEU w latach 2005-2008, członek komisji rekrutacyjnych, koordynator ds. kontaktów ze szkołami, opiekun praktyk studenckich, członek komisji ds. nagród i odznaczeń.

Za aktywność naukową, dydaktyczną i organizatorską dr Anna Drab-Kurowska została uhonorowana Medalem Brązowym za Długoletnią Służbę (2012) oraz 6 nagrodami Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego, 2 wyróżnieniami Dziekana Wydziału, a także tytułem Mentor WZiEU. Formą wyróżnienia Kandydatki przez środowisko pozauczelniane jest Srebrna Odznaka Honorowa PTE i list gratulacyjny prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

Ogólna ocena dorobku dydaktycznego, organizacyjnego, popularyzatorskiego oraz osiągnięć we współpracy międzynarodowej dr Anny Drab- Kurowskiej jest wysoce pozytywna.

Konkluzja

Uwzględniając wyżej przedstawione cząstkowe oceny dorobku naukowo-badawczego, dydaktycznego, organizacyjnego i popularyzatorskiego oraz współpracy międzynarodowej a w szczególności opinię o monografii, wskazanej jako osiągnięcie naukowe dr Anny Drab-Kurowskiej, wskazując zwłaszcza na takie cechy Jej dorobku, jak:

- znaczące powiększenie dorobku naukowego po uzyskaniu stopnia doktora nauk ekonomicznych, stanowiące istotny wkład w rozwój ekonomiki łączności, w tym ekonomiki poczty, a także polityki gospodarczej w zakresie kształtowania rynków usług o cechach użyteczności publicznej;
- rzetelny warsztat naukowy i dociekliwość badawcza, umożliwiające twórcze rozwiązywanie problemów, ważnych dla ekonomiki poczty oraz polityki i praktyki gospodarczej w obszarze rynku usług pocztowych;
- wysoki poziom merytoryczny i metodologiczny publikacji, zwłaszcza oryginalna i wartościowa monografia habilitacyjna;
- umiejętność tworzenia dorobku naukowo-badawczego w środowisku międzynarodowym (udział w projektach, stażach, stypendiach, konferencjach);
- uznanie dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego oraz współpracy międzynarodowej przez własne środowisko akademickie (odznaczenie państwowe, nagrody rektorskie, wyróżnienia dziekana, nagroda studentów), praktykę gospodarczą (powierzenie ekspertyz), a także towarzystwo naukowe PTE (odznaczenie),

stwierdzam, że dorobek dr Anny Drab-Kurowskiej spełnia wymogi Ustawy o tytule i stopniach naukowych oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki z dnia 14 marca 2003 r. (z późniejszymi zmianami) oraz kryteria oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego, określone w przywołanym Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. **Udzielam tym samym poparcia dla wniosku o nadanie dr Annie Drab-Kurowskiej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ekonomicznych w dyscyplinie ekonomia.**

Szczecin, 5 października 2019 roku

